

Az irgalmasság rendkívüli szentévének logója

(Vatikáni ismertetés valamint kérdések és kételyek az ábrázolással kapcsolatban)

Május 5-én, kedden délben a Szentszék Sajtótermében bemutatták a jubileumi szentév új logóját, Marko Rupnik szlovén jezsuita mozaikművész alkotását – tudósít a Vatikáni Rádió.

A logó szemléletes egységbe foglalja a szentév alap gondolatát: „Irgalmasok, mint az Atya.” Lukács evangéliumának hatodik fejezetében Jézus az ellenségszeretet témája kapcsán szólítja fel követőit: „Legyetek tehát irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas.” (Lk 6,36) A logó az irgalmasság teológiai összegzéseként a Fiút mutatja, aki vállára veszi az eltévedt embert, felhasználva az ősegyház egyik nagyon kedvelt Jó Pásztor ábrázolását: Krisztus szeretete teljességre viszi a megtestesülés titkát a megváltással.

A logó kiemeli, hogy a Jó Pásztor az ember testét érinti meg annak mélységében, és szeretettel teszi ezt, hogy megváltoztassa az életét. Azonnal szembetűnik egy érdekes mozzanat: a Jó Pásztor végtelen irgalmassággal magára veszi az emberiséget, és összesimuló arcukon egyik szemük összekapcsolódik. Ezzel a „közös szemmel” együtt látnak: Krisztus Ádám szemével lát, Ádám pedig Krisztus szemével. Így minden ember felfedezheti Krisztusban, az új Ádámban a saját emberségét és a jövőt, mely reá vár, Krisztus tekintetében szemlélve az Atya szeretetét.

Az egész jelenet egy mandorla belsejében helyezkedik el. A mandula formájú fénykoszorú az ókeresztény és a középkori ikonográfiából ismert, és Krisztus kettős, isteni és emberi természetére utal. A három ovális koncentrikus kék színű kör, fokozatosan világosodva belülről kifelé, Krisztus mozgására utal, aki kiviszi az embert a bűn és a halál éjszakájából. Másfelől pedig a sötétebb színek mélysége a mindent megbocsátó atyai szeretet végső kifürkészhetetlenségére utal. Krisztus kezein és lábain a sebhelyek az értünk szeretetből vállalt szenvedésének nyomai. Krisztus erős, képes megtartani a vállán az elesett emberiséget, nyugodtan rábízhatjuk magunkat. Lépteit az Útra helyezi, mert Ő, és egyedül Ő ismeri a hazafelé, az irgalmas atyai Ház felé vezető utat.

A függőleges helyzetű mandorlamotívum bal oldalán fut a szentírási idézet: „Irgalmasok, mint az Atya – Misericordes sicut Pater.” A szentév logójának idézetét a világ különböző nyelveire is lefordították.

(Magyar Kurír, 2015. május 5., Forrás és fotó: Vatikáni Rádió)

Kérdések és kételyek

Egy ilyen logónak – ahogy a magyarázatból is sejthető – igen sok mindennek meg kell felelnie, akkor használható. Ha hiányok vannak, akkor akár negatív hatása is lehet.

Ezzel a „közös szemmel” együtt látnak.

Az ábrázolás és magyarázat szerint bűnös embert visz Jézus. A bűnös ember és a bűntelen Jézusnak nem lehet ugyanaz a szeme, mert a Bűntelen és a bűnös nem olvadhat eggyé, ez teológiai ellentmondás.

Krisztus mozgására utal, aki kiviszi az embert a bűn és a halál éjszakájából... Lépteit az Útra helyezi.

A mozdulat olyan, mintha óriási küzdelme lenne Krisztusnak, hogy ne csússzon le. Ilyen mozdulata vagy olyan embernek van, aki síel, vagy olyannak, aki egy lejtőn küzd, visszafelé igyekszik tolatni. A magyarázat ennek ellenkezőjéről szól.

Másfelől pedig a sötétebb színek mélysége a mindent megbocsátó atyai szeretet végső kifürkészhetetlenségére utal.

A sötét szín mélysége nem a szeretetről szokott szólni (eddig), hanem a sátáni negatív dolgokról. A szeretet mélysége jellemzően a vakító fehérrel ábrázolódott eddig. Az ezt megelőző mondat erről is beszél, mondván: Jézus *kiviszi az embert a bűn és a halál éjszakájából*. A két mondat ellentmond egymásnak.

Jézus feje körül egy mentőöv található.

Ez nincs benne az ismertetésben, de a képen ábrázolva van. A „mentőöv” jól összecseng az irgalmasság cselekedetével, de igen sajnálatos, hogy Krisztus feje körül van, így a glóriát helyettesíti. A glória, a dicsőség kifejezője, a fehér vakító tisztaságával, a mentőöv egy színes minta csupán, a dicsőség kifejezőjeként használva – az alkotó teológiai tévedésére utal.

Stella Maris Alapítvány